

kuin.
lähtö

kuin.
lähtö

iikka.
vuotila

kuin.
lähtö

NTAMO

Iikka Vuotila

Kuin lähtö

Kertautuvaa tekstiä

ntamo

Helsinki

Alkuperäisjulkaisu K. J. Gummerus Osakeyhtiö,
Jyväskylä 1966

Näköispainos ntamo, BoD – Books on
Demand, Neuersdtedt, Saksa, 2016

Julkaistaan oheislukemistona Markku Eskelisen
suomenkielisen proosan historiaan *Raukoilla rajoilla*
(Siltala, 2016).

Samanaikaisesti julkaistaan näköispainokset

Alpo Jaakola ja Ilkka-Juhani Takalo-Eskola:
Meri kiipeilee (1965)

K. A. Järvi: *Loinen* (1908)

Sinikka Kallio-Visapää: *Kolme vuorokautta* (1948)

Lauri Luoto: *Pakolaisena* (1925)

Maria Vaara: *Likaiset legendat* (1974)

Erkki Wessman: *Odotus* (1965)

© 2016 Oikeudenomistajat

ISBN 978-952-215-650-1

ntamo

2016

www.ntamo.net

Rakas,

Tämä on yöä, kello lähentelee kahtatoista. Minä ajattelin, että minä yritän nukkua ilman unitabletteja, minä en pyytänyt illalla, kun minä tosiaan ajattelin että minä osaan nukkua tällä kertaa. Olinkin valojen sammumisen jälkeen puoli tuntia horroksissa, mutta sitten joku hoitajista tuli ja kurkisti oven raosta. Se riittää minulle häiriöksi, minä valpastuin, minä olen nyt maannut pari tuntia pimeässä, mutta siinä tulee lopulta tukala, minä otin ja panin valon. Eikä kukaan noista toisista ole valittanut, ne kai nukkuu kaikki. Joku tietysti voi tulla komentamaan valoja pois, en minä tiedä saanko minä tätä kirjoittaa. Mutta jos tulee joku minä rupean rähisemään, minä olen sillä päällä että minä saatan ruveta.

Se on sitten selvä, ne leikkasi sen torstaina. Minä olen ollut nyt parina päivänä ylhäällä; tietysti se vähän koskee, mutta ei sen pahemmin. Tänä päivänä oli hirveintä odottaminen, kun ne aikoi katsoa sitä. Haavan päälle oli liimattu valtavat määrät sideharsoa jollakin mahdollittoman lujalla keltaisella liimalla ja minä ihmettelin millä ihmeellä ne saa sen irti, minä yritin nykiä sitä ennalta nurkista irti, mutta se oli kiinni kuin toinen iho. Minä odotin maha paljaana, minä suunnittelin että minä panen protestin, vaadin liiman sulatettavaksi liotettavaksi, minä en suostu siihen että nyitään iho irti pieninä palasina. Sitten tuli suur. roteva nainen, paljain käsin tietysti, kuulkaa neiti, minä ennätin sanoa, ja räts, se seisoi rätti kädessä. Minä olin toden totta hölmistynyt, minä en ollut osannut odottaa tuollaista ratkaisua, minä katsoin hölmistyneenä mahaani, pitkä viilto poikki mahan, paksut rihmanpätkät pisti ihosta kah-

den puolen. Eikä se ollut ehtinyt koskea ollenkaan, yksi ravakka liike. Minun täytyy tunnustaa, että vaikka minä en erikoisesti ihaile lääkäreitä ja muuta sairaanhoitohenkilöstöä, tämä minua ällistytti. Minä olin kuin medisiinisen ihmeen kokenut.

Nyt minulla tuskin enää on mitään hätää. Minä en tiedä koska minä pääsen pois, en ole kysynyt eikä kukaan ole sanonut. Mutta ei kai se pitkää aikaa ota, muutaman päivän ehkä. Tämä rupeaakin vähitellen hermostuttamaan. Alkuun sitä nauttii pelkästään siitä, että saa nukkua koska haluaa, pitkin päivää milloin vain. Mutta sitä vaihetta ei kestä kuin kaksi päivää. Tulee nukutuksi päivällä aina vähän ja sitten ei saa yöllä unta. Täällä on sitä paitsi aika lämmin, tulee tukala. Ja kun on siksi monta ihmistä samassa huoneessa, siinä on aina joku jota ei voi sietää. Toisella puolella käytävää minua vastapäätä on joku nuori mies, joka nukkuu jalat haralla, jalkaterät peiton ulkopuolella kahden puolen sänkyä. Ja ikkunan vieressä, tässä on yksi sänky välissä, on joku tylppäpäinen keski-ikäinen mies, joka parin tunnin päästä nukkumisesta rupeaa pitämään korinaa kurkussa, se ei ole kuorsausta, mitä se on valitusta en minä tiedä. Tuolaisista asioista ei pääse irti, sitten vielä hermostuttaa kun tietää ne turhiksi asioiksi. Kun saisi panna tuosta ikkunan välillä auki, mutta sitä ne ei suvaitse. Vaikka ei se nyt loppujen lopuksi niin kummaa ole, kun sitä rupeaa ajattelemaan. Ei minulla mitään hätää ole, älä huolehdi.

Onko Eerola muuten kysynyt? Mikäli minä sitä tunnen, se on ehtinyt soittaa viisi kuusi kertaa tällä välin. Vaikka ei sillä mitään asiaa ole, se ei ole muuta kuin että se haluaa pitää kokouksen. Jos niissä olisi jotakin järjellistä niin mikä siinä, mutta niissä ei ole. Se on vain siinä, että se haluaa päästä johtamaan

puhetta, ei mitään muuta. Jos se vielä soittaa, niin ei tarvitse sanoa muuta kuin että on aate pyhä ja kallis. Saat sanoa, että minä käskin sanoa. On aate pyhä ja kallis, se on riittävä, sitten lyö puhelin kiinni.

Katso jos tulee postissa laskuja, joissa on eräpäivä. Ne pitäisi maksaa ajoissa, ettei mene eräpäivä umpeen. Mutta jos ei ole päiväystä, ne saa jättää maksamatta. Minä katson sitten, mikä niistä on asiallinen, niissä on paljon turhia.

Minua rupeaa väsyttämään, mutta jos minä sammutan valon niin se on turhaa, en minä mitään unta saa. Sinä olet kai nukkumassa, minä aina ajattelen mitä Sinä teet. Arvaa mitä minä nyt tekisin, jos olisin kotona. Mitä luulet? Minulla menee aina joku tunti kaiken ajattelemisessa, kun ei ole muuta tekemistä, olisi edes kunnon lukemista. En minä nytkään nuku ennen kuin joskus aamulla, mutta ei sillä väliä ole, minä voin nukkua huomenna. Minä nousen tästä ja yritän hiipiä jonnekin käytävään tupakalle. Minä ajattelen että sinä nukut. Nuku vaan.

Auvo

Ensimmäinen lähtö

”Iikka Vuotilan *Kuin lähtö* (1966) on ainoa 1960-luvun suomenkielinen romaani, jota on vähänkään luontevaa verrata ranskalaiseen uuteen romaaniin, sillä siinä ker-
tautuvuus kerrosta-
a, riitauttaa ja lopulta
hajottaa yksiselitteisen ajan ja paikan. Pää-
henkilö ei ole selvillä omasta osuudestaan
kertomissaan tilanteissa ja tapahtumissa
ja arvailee niitä erityisesti kursii-
villä painetuissa osuuksissa, jotka ovat vain pieni
osa parhaimmillaan usean sivun mittaisia
virkkeitä, jotka (...)”

– Markku Eskelinen: *Raukoilla rajoilla.*
Suomenkielisen proosakirjallisuuden historiaa,
Siltala 2016

